

Αρείου Πάγου 958/2014 (Β1, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Πηγή:

http://www.areiospagos.gr/nomologia/apofaseis_DISPLAY.asp?cd=V0TAQTP1R70P4BKSYSB3CUUW48Q33U&apof=958_2014

Εργατικό ατύχημα, Σύμβαση εξαρτημένης εργασίας.

Το Εφετείο παραβίασε τις διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 551/1915, 288, 648 και 652 ΑΚ διότι, με τις παραδοχές της απόφασης, δεν θεμελιώνεται βίαιο συμβάν και συνεπώς εργατικό ατύχημα.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Β1' Πολιτικό Τμήμα

Συγκροτήθηκε από τους Δικαστές: Βασίλειο Λυκούδη, Αντιπρόεδρο Αρείου Πάγου, Ανδρέα Δουλγεράκη, Νικόλαο Πάσσο, Δημήτριο Κόμη και Στυλιανή Γιαννούκου, Αρεοπαγίτες.

Συνήλθε σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 4 Μαρτίου 2014, με την παρουσία και του γραμματέα Αθανασίου Λιάπη, για να δικάσει μεταξύ:

Των αναιρεσιόντων: 1) Εταιρείας με την επωνυμία "ΑΕΟΛΙΣ NAVIGATION LTD" (ΑΙΟΛΙΣ ΝΑΒΙΓΚΕΪΣΙΟΝ ΕΛΤΙΝΤΙ), που εδρεύει στα νησιά ... και αντιπροσωπεύεται νόμιμα στην Ελλάδα από την Λιβεριανή εταιρεία με την επωνυμία "ΜΑΡΜΑΡΑΣ ΝΑΒΙΓΚΕΪΣΙΟΝ ΕΛΤΙΝΤΙ" (ΜΑΡΜΑΡΑΣ ΝΑΒΙΓΚΕΪΣΙΟΝ ΕΛΤΙΝΤΙ), η οποία έχει γραφεία στο ... και εκπροσωπείται νόμιμα, 2) εταιρείας με την επωνυμία "ΜΑΡΜΑΡΑΣ ΝΑΒΙΓΚΕΪΣΙΟΝ ΕΛΤΙΝΤΙ" (ΜΑΡΜΑΡΑΣ ΝΑΒΙΓΚΕΪΣΙΟΝ ΕΛΤΙΝΤΙ), που εδρεύει στην ..., έχει γραφεία στο ...και εκπροσωπείται νόμιμα και 3) Κ. Μ., κατοίκου ..., οι οποίοι εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Γεώργιο Λεβέντη.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) Ι. Θ. Φ., χας Χ. Λ., 2) Σ. Λ. του Χ. και 3) Ε. Λ. του Χ., κατοίκων όλων ..., εξ αδιαθέτου κληρονόμων του αποβιώσαντος (αρχικού διαδίκου) Χ. Λ. του Σ., οι οποίοι εκπροσωπήθηκαν από τον πληρεξούσιο δικηγόρο τους Βασίλειο Αλιβιζάτο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 27-5-2010 αγωγή του ήδη αποβιώσαντος (στις 13-3-2011) Χ. Λ. του Σ., που κατατέθηκε στο Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιώς. Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 3517/2011 οριστική του ίδιου Δικαστηρίου και 476/2012 του Εφετείου Πειραιώς. Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητούν οι αναιρεσιόντες με την από 20-11-2012 αίτησή τους.

Κατά τη συζήτηση της υπόθεσης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, οι διάδικοι παραστάθηκαν όπως σημειώνεται πιο πάνω. Ο Εισηγητής Αρεοπαγίτης Ανδρέας Δουλγεράκης διάβασε την από 18-9-2013 έκθεσή του, με την οποία εισηγήθηκε να γίνει δεκτός ο μοναδικός λόγος αναίρεσης, στο σύνολό του.

Ο πληρεξούσιος των αναιρεσιόντων ζήτησε την παραδοχή της αίτησης, ο πληρεξούσιος των αναιρεσιβλήτων την απόρριψή της, καθένας δε την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τις διατάξεις του άρθρου 1 του Ν. 551/1915, που κωδικοποιήθηκε με το Β.Δ. της 24-7/25-8-1920 και διατηρήθηκε σε ισχύ και μετά την εισαγωγή του ΑΚ (άρθρ. 36 εδ. α' Εισ.Ν.ΑΚ), ισχύει δε και επί ναυτικής εργασίας, κατά το άρθρο 2 του νόμου αυτού και 66 εδ. Β' του κυρωθέντος με το ν. 3816/1958 Κώδικα Ιδιωτικού Ναυτικού Δικαίου (ΚΙΝΔ), ως ατύχημα από βίαιο συμβάν, που επήλθε κατά την εκτέλεση της εργασίας του ή εξ αφορμής αυτής σε ναυτικό και θεμελιώνει αξίωση αποζημίωσης θεωρείται κάθε βλάβη, που είναι αποτέλεσμα βίαιης και αιφνίδιας επενέργειας εξωτερικού αιτίου, μη αναγομένου αποκλειστικά σε οργανική ή παθολογική προδιάθεση του παθόντος που δεν θα υπήρχε χωρίς την εργασία και την εκτέλεσή της κάτω από τις δεδομένες περιστάσεις (Ολ.ΑΠ 1287/1986). Ατύχημα από βίαιο συμβάν, κατά την εκτέλεση ή με αφορμή την παροχή εργασίας, είναι και η νόσος του εργαζομένου, συνεπεία της οποίας επήλθε ο θάνατος αυτού, εφόσον προήλθε ή επιδεινώθηκε, όχι από τη βαθμιαία εξασθένηση και φθορά του οργανισμού του, εξαιτίας του είδους και της φύσεως της συμφωνημένης εργασίας, αλλά από την παροχή αυτής κάτω από ιδιαίτερα εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς και ανώμαλες συνθήκες ή από την εξακολούθηση της απασχόλησής του, έστω και υπό κανονικές συνθήκες, μετά την εκδήλωση της νόσου, με αποτέλεσμα την επιδείνωσή της, αφού στην τελευταία περίπτωση ο εργοδότης, που οφείλει να ρυθμίζει τα της εργασίας κατά τρόπο που να προστατεύεται η ζωή και η υγεία των εργαζομένων (άρθρο 662 ΑΚ), δεν μπορεί να αξιώσει τη συνέχιση της απασχόλησης του ασθενούντος εργαζομένου και αν δεν τον θέσει εκτός υπηρεσίας, παρότι γνωρίζει την εκδήλωση της νόσου, οι συνθήκες παροχής της εργασίας του καθίστανται εξαιρετικές και ασυνήθιστα δυσμενείς, προσλαμβάνοντας έτσι το χαρακτήρα του βίαιου συμβάντος. Αντίθετα, δεν συνιστά ατύχημα από βίαιο συμβάν, κατά την έννοια των προαναφερομένων διατάξεων, η εκδήλωση προϋπάρχουσας και σε λανθάνουσα έστω κατάσταση πάθησης του εργαζομένου ή η επιδείνωση αυτής και όταν αυτή είναι συνέπεια της εκτέλεσης της εργασίας αυτού, που αναλήφθηκε με τη σύμβαση και επέρχεται από αυτόν κάτω από κανονικές, έστω και δυσμενείς, σύμφυτες όμως προς αυτή, συνθήκες εργασίας, χωρίς τη μεσολάβηση άλλου εξωτερικού γεγονότος, ξένου προς τον οργανισμό του παθόντος. Εξάλλου, ο από το άρθρ. 559 αριθ. 1 ΚΠολΔ λόγος αναίρεσης, για παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου, ιδρύεται

όταν ο κανόνας δικαίου δεν εφαρμοσθεί, ενώ συνέτρεχαν οι προϋποθέσεις εφαρμογής του ή εάν εφαρμοσθεί, ενώ δεν έπρεπε, καθώς και εάν εφαρμοσθεί εσφαλμένα. Στην προκειμένη περίπτωση το Εφετείο, όπως προκύπτει από την προσβαλλόμενη απόφασή του, δέχτηκε, ανελέγκτως, εκτός άλλων, και τα ακόλουθα, κρίσιμα για την έρευνα των λόγων αναίρεσης, πραγματικά περιστατικά: Δυνάμει της από 14-6-2009 σύμβασης ναυτικής εργασίας ορισμένου χρόνου, που συνήφθη μεταξύ του ενάγοντος και του τρίτου εναγομένου, ο οποίος ενεργούσε ως εκπρόσωπος της δεύτερης εναγομένης διαχειρίστριας του υπό ελληνική σημαία Φ/Γ πλοίου μεταφοράς χύδην στερών φορτίων "ΠΙΤΣΑ Δ", πλοιοκτησίας της πρώτης εναγομένης, ο ενάγων ναυτολογήθηκε, ως πλοίαρχος, για χρονικό διάστημα 7 μηνών, αντί μηνιαίων αποδοχών, ύψους 9.550 ευρώ, κλειστά, συμπεριλαμβανομένης αδειάς και τροφοδοσίας και σύμφωνα με τους όρους της εκάστοτε ισχύουσας ΣΣΕ για τους πλοιάρχους φορτηγών πλοίων από 4500 TDW. Το παραπάνω πλοίο, που ναυπηγήθηκε στη Κορέα το έτος 2002, ανήκει κατά πλήρη κυριότητα, νομή και κατοχή στην εταιρία, που εδρεύει στα νησιά MARSHAL "AEOLIS NAVIGATION LTD" και περιήλθε σε αυτήν από την Κυπριακή Εταιρία "HARK SHIPPING COMPANY LIMITED". Με την από 20-6-2008 αίτηση του εκπροσώπου της πλοιοκτήτριας εταιρίας, την από 26-6-2008 Υπεύθυνη Δήλωση παραίτησης παλαιού αντικλήτου, το από 26-6-2008 πρακτικό της εταιρίας, διορίστηκε αντίκλητος της "AEOLIS NAVIGATION LTD, η εταιρία "MARMARAS NAVIGATION LTD", ενώ με την 1241-1983/62/22243/24-10-1997 κοινή Απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Εμπορικής Ναυτιλίας εγκρίθηκε η εγκατάσταση στην Ελλάδα γραφείων της εταιρίας "MARMARAS NAVIGATION LIMITED", που εδρεύει στη Λιβερία. Τη δεύτερη εναγομένη εκπροσώπησε στην κατάρτιση της επίδικης σύμβασης ο τρίτος εναγόμενος, σύμφωνα με την 3122.1/1983/174 βεβαίωση του Υπουργείου Θαλασσίων Υποθέσεων. Ο ενάγων ναυτολογήθηκε στο λιμάνι Dampier της Αυστραλίας και ανέλαβε την πλοιαρχία του πλοίου, το οποίο, κατά το χρόνο της ναυτολόγησης, ήταν εφοδιασμένο με τα προβλεπόμενα από το Διεθνή Κανονισμό Ραδιοεπικοινωνιών όργανα ραδιοεπικοινωνίας και δορυφορικού εντοπισμού και ειδικότερα με δυο συσκευές ραντάρ με καθοδικές λυχνίες, συσκευές ραδιοεπικοινωνίας VHF, δέκτη GPS, τρεις επαναλήπτες γυροπυξίδες, ραδιοτηλεφωνική συσκευή τύπου INMARSAT-C MES+EGC RECVR, τα οποία βρισκόντουσαν στη γέφυρα, αλλά με τις προβλεπόμενες κεραίες, (μανιταρόμορφη κεραία εκπομπής και λήψης, κεραία RADAR και VHF), που βρισκόντουσαν τοποθετημένες σε μικρό ιστό πάνω από τη γέφυρα, ενώ από το Πιστοποιητικό Ασφαλείας Ραδιοεπικοινωνιών Φορτηγού Πλοίου προκύπτει, ότι το πλοίο είχε επιθεωρηθεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού 1/9 της Σύμβασης. Πριν την ναυτολόγησή του, ο ενάγων είχε εφοδιαστεί, με την από 9-4-2008 κάρτα υγείας, σύμφωνα με την οποία εκρίθη ικανός και κατάλληλος προς ναυτολόγηση και άσκηση του ναυτικού επαγγέλματος από τους ιατρούς που τον εξέτασαν. Στις 22-7-2009 και κατά τη διάρκεια απόπλου από τη Σιγκαπούρη προς τη Βραζιλία, ο ενάγων αισθάνθηκε για πρώτη φορά έντονο πόνο στο στήθος και στην ωμοπλάτη. Με τον κατάπλου στον λιμένα Ponta Da

Madeira της Βραζιλίας, μετέβη σε ιατρό που του υπέδειξε ναυτικός πράκτορας της δεύτερης εναγομένης, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα. Στο πλαίσιο του σχετικού ιατρικού ελέγχου, πραγματοποιήθηκε ακτινογραφία και διαπιστώθηκε μυοαυχενικό πρόβλημα, χορηγήθηκε δε σχετική φαρμακευτική αγωγή. Ο ενάγων, κατά την ναυτολόγησή του, έχαιρε άκρας υγείας, αλλά αργότερα και γύρω στις 10-8-2009, σε τηλεφωνική επικοινωνία, που υπήρχε ανάμεσα στον ενάγοντα και στον μάρτυρα - αδελφό του, παραπονήθηκε για πόνους στην ωμοπλάτη του, ενώ στη συνέχεια ο ίδιος καθυσάχασε το μάρτυρα, λέγοντάς του ότι θα αναζητήσει ιατρική συμβουλή στο λιμάνι Πόντα ντα Μαντίρα, προς το οποίο κατευθυνόταν το πλοίο. Και μετά την επίσκεψή του στον ιατρό και τη φαρμακευτική αγωγή την οποία ακολούθησε, ύστερα από υπόδειξη του ιατρού στη Μαντίρα, οι πόνοι στην ωμοπλάτη και στο στήθος του εξακολουθούσαν να υπάρχουν. Περί τα μέσα Σεπτεμβρίου 2009, όταν το πλοίο έφθασε στο Νταλιάν, στην Κίνα, ο ενάγων επισκέφθηκε και πάλι ιατρούς σε ένα τοπικό Νοσοκομείο, που του είχε συστήσει ο τοπικός ναυτικός πράκτορας του πλοίου, όπου υποβλήθηκε σε μαγνητική τομογραφία και ακτινογραφία αυχένος. Με τις ανωτέρω εξετάσεις, διαγνώστηκε η ύπαρξη αυχενικού συνδρόμου (πρόπτωση του μεσοσπονδύλιου δίσκου στον 5ο και στον 6ο αυχενικό σπόνδυλο - εκφυλιστική αλλαγή αυχενικού σπονδύλου), χορηγήθηκε σχετική φαρμακευτική αγωγή και συνεστήθη σε αυτόν ανάπαυση, αλλά και η πραγματοποίηση χειρουργικής επέμβασης το συντομότερο δυνατό, προς αποφυγή επιδείνωσης της κατάστασής του. Αν και ζήτησε τότε την αντικατάστασή του από τη διαχειρίστρια εταιρία του πλοίου, τελικά συγκατατέθηκε να πάει το καράβι μέχρι το Port Hedland της Αυστραλίας, όπου και αποναυτολογήθηκε. Ακολούθως, επαναπατρίστηκε και στη συνέχεια υποβλήθηκε σε σειρά εξετάσεων σε δημόσια και ιδιωτικά νοσοκομεία και τελικά, περί τα τέλη Νοεμβρίου, στο νοσοκομείο "Ερρίκος Ντυνάν" διαγνώστηκε ότι δεν πάσχει από πρόβλημα στον αυχένα, αλλά από καρκίνο στους πνεύμονες. Ειδικότερα, στις 20-11-2009, πραγματοποιήθηκε στο νοσοκομείο "Ερρίκος Ντυνάν" μαγνητική τομογραφία ΑΜΣΣ, αξονική τομογραφία θώρακος και αξονική τομογραφία άνω κοιλίας. Εξ αιτίας των ευρημάτων (μάζα εκ μαλακών μορίων αναπτυσσόμενη στο ύψος της δεξιάς πνευμονικής κορυφής, διογκωμένοι λεμφαδένες) πραγματοποιήθηκε στο νοσοκομείο "Ο ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ" νέες εξετάσεις για διερεύνηση μάζας ΔΑΛ, στις 21-11-2009, όπου και διαγνώστηκε η ύπαρξη μη μικροκυτταρικού καρκίνου (Ca) πνεύμονα πιθανόν αδενικού τύπου. Διενεργήθηκε, επίσης, σπινθηρογράφημα οστών, όπου διαπιστώθηκε διήθηση κατά συνέχεια ιστού 1ης πλευράς ΔΕ. Η CT κοιλίας ήταν αρνητική για 2παθείς εντοπίσεις. Η κατάσταση αντιμετωπίστηκε συντηρητικά με αναλγητική θεραπεία και LMWH. Λόγω προχωρημένου σταδίου νόσου IIIV ή IV (T3, N3,M) παραπέμφθηκε σε ογκολόγους για περαιτέρω αντιμετώπιση μετά την ολοκλήρωση της σταδιοποίησης με CT εγκεφάλου. Από την έκθεση κυτταρολογικής εξέτασης του ΓΝΑ "ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΜΟΣ" προκύπτουν τα ακόλουθα: Κατά την κυτταρολογική εξέταση των επιχρισμάτων από το υλικό διαβρογχικής παρακέντησης από την Α) Ομάδα 4R: παρατηρήθηκαν αρκετά κακοήγη κύτταρα μεμονωμένα ή σε αθροίσεις με διογκωμένους

ανωμάλου σχήματος πυρήνες κατά πυρήνιο. Στο υπόστρωμα, παρατηρήθηκαν αραιά φλεγμονώδη κύτταρα, αραιά πλακώδη κύτταρα, καθώς και αραιά κροσσωτά κύτταρα βρογχικού επιθηλίου, με τελικό συμπέρασμα ότι πρόκειται για υλικό θετικό για κακοήθεια, το οποίο παρουσίασε εικόνα συμβατή με μη μικροκυτταρικό καρκίνωμα πιθανόν αδενικού τύπου. Β) Από την Ομάδα 7R παρατηρήθηκαν αρκετά κροσσωτά κύτταρα του βρογχικού επιθηλίου μεμονωμένα ή σε αθροίσεις με αραιά φλεγμονώδη κύτταρα στο υπόστρωμα, με τελικό συμπέρασμα αρνητικό για κακοήθεια σε αυτή την ομάδα. Ο ενάγων ισχυρίστηκε, ότι η ως άνω πάθησή του προήλθε από την έκθεσή του σε ακτινοβολία, την οποία εξέπεμπαν οι συσκευές, οι οποίες λειτουργούσαν στη γέφυρα του πλοίου και άνωθεν αυτής. Όμως, δεν προέκυψε ότι η ασθένεια του ενάγοντος, ο οποίος κατά το χρόνο εκδήλωσης αυτής ήταν καπνιστής, με κατανάλωση μεγάλου αριθμού τσιγάρων ημερησίως, συνδέεται αιτιωδώς με την ακτινοβολία που εκπέμπουν οι συσκευές της γέφυρας και του ιστού του πλοίου στο οποίο απασχολήθηκε κατά το επίδικο χρονικό διάστημα. Αλλά ούτε και ο βαθμός της ακτινοβολίας των ανωτέρω οργάνων και συσκευών καθώς και η επίδραση της λειτουργίας αυτών στη σωματική ακεραιότητά του κατέστη δυνατόν να προσδιοριστούν με ακρίβεια. Και αν ακόμη ήθελε κριθεί ότι η εκπεμπόμενη ακτινοβολία από τα όργανα της γέφυρας του πλοίου και των κεραιών αυτού, κατά το χρονικό διάστημα απασχόλησης του ενάγοντος στο πλοίο, έβλαψε καθ' οιονδήποτε τρόπο την υγεία του τελευταίου, δεν μπορεί να προσδιοριστεί ο βαθμός της δυσμενούς επίδρασης σε αυτή, συνυπολογιζομένου του γεγονότος ότι ο ενάγων (ο οποίος σημειωτέον διήγε το 49ο έτος της ηλικίας του, όταν ναυτολογήθηκε), είχε, κατά το χρόνο της ναυτολόγησής του, πολυετή ναυτική προϋπηρεσία σε γέφυρες άλλων πλοίων, στις οποίες βεβαίως υπάρχουν πανομοιότυπες συσκευές ραδιοεπικοινωνίας δορυφορικής επικοινωνίας. Το πλοίο διέθετε όλα τα προβλεπόμενα πιστοποιητικά για την ασφάλεια ραδιοεπικοινωνιών και εξαρτισμού, τα οποία εκδόθηκαν, σύμφωνα με τις διατάξεις της Διεθνούς Σύμβασης για την Ασφάλεια της Ανθρώπινης Ζωής, από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας. Ο ισχυρισμός του ενάγοντος, περί έλλειψης μέτρων ασφαλείας των μελών του πληρώματος, αναφορικά με την εκπεμπόμενη από τα όργανα της γέφυρας ακτινοβολία είναι αβάσιμος, δεδομένου ότι από καμία διάταξη του νόμου ή διεθνούς σύμβασης δεν προβλέπεται και μάλιστα δεν προβλέπεται ειδικώς για το πλήρωμα που απασχολείται στη γέφυρα και χειρίζεται ή έρχεται σε επαφή με τις προαναφερθείσες συσκευές, η χρήση προστατευτικών μέσων ή προστατευτικού ιματισμού. Ενόψει των ανωτέρω, η πάθηση του ενάγοντος (καρκίνος του πνεύμονα) δεν συνδέεται αιτιωδώς με την εκπεμπόμενη ακτινοβολία από τις συσκευές που λειτουργούσαν στη γέφυρα του πλοίου. Αντιθέτως, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, αλλά και των δεδομένων της ιατρικής επιστήμης, προκύπτει ότι η πάθηση του ενάγοντος οφείλεται σε απροσδιόριστα και ιατρικώς μη εξακριβωμένα αίτια, προϋπήρχε σε ασυμπτωματικό στάδιο της ναυτολόγησής του στο πλοίο "ΠΙΤΣΑ Δ" και βρισκόταν σε εξέλιξη καθόλη τη διάρκεια της ναυτολόγησής του, χωρίς όμως να καταστεί δυνατόν να προσδιοριστεί, παρά την ύπαρξη των όποιων συμπτωμάτων. Καθόλο το ανωτέρω χρονικό διάστημα, η δεύτερη εναγομένη

συνήνεσε, χωρίς καθυστέρηση, στην πραγματοποίηση ιατρικών εξετάσεων στη Βραζιλία και στη Κίνα, στο πλαίσιο των οποίων δεν υπήρξε διάγνωση καρκίνου πνεύμονα του ενάγοντος. Οι πόνοι στο στήθος, στην ωμοπλάτη και τον αυχένα εκτιμήθηκαν από τους θεράποντες ιατρούς ως συμπτώματα αυχενικού συνδρόμου και ως εκ τούτου πραγματοποιήθηκαν οι εξετάσεις μόνο στην αυχενική χώρα, χωρίς να γίνει περαιτέρω διερεύνηση για ενδεχόμενη άλλη πάθηση. Επίσης, όταν συνεστήθη από τους Κινέζους ιατρούς η πραγματοποίηση χειρουργικής επέμβασης για την αντιμετώπιση του αυχενικού συνδρόμου, εφόσον η κατάσταση έβαινε επιδεινούμενη, τότε η δεύτερη εναγομένη προέβη στην αποναυτολόγηση του ενάγοντος, λόγω ασθενείας, ο οποίος επαναπατρίστηκε, όταν αυτό κατέστη εφικτό. Ειδικότερα, ενόψει της νέας αυτής (επίσης λανθασμένης) ιατρικής γνωμάτευσης, ο ενάγων ζήτησε από τη δεύτερη των εναγομένων την άμεση αντικατάσταση και παλιννόσθησή του, προκειμένου να τύχει της ενδεδειγμένης ιατρικής φροντίδας, πράγμα το οποίο έγινε στις 25-10-2009, ενώ το πλοίο βρισκόταν στο Port Hedland της Αυστραλίας. Εξάλλου, η δεύτερη εναγομένη δέχθηκε, πριν την κατάρτιση της επίδικης σύμβασης ναυτολόγησης, την κάρτα υγείας του ενάγοντος, χωρίς να τίθεται ζήτημα διενέργειας περαιτέρω ιατρικών εξετάσεων, εφόσον οι γιατροί που τον είχαν εξετάσει διαβεβαίωσαν ότι η κατάσταση της υγείας του ήταν καλή και ότι ήταν σε θέση να ναυτολογηθεί, ενώ δεν υπήρχαν συμπτώματα ή ακόμη ενδείξεις περί ύπαρξης άλλης πάθησης (αφού ο καρκίνος από τον οποίο έπασχε ο ενάγων την στιγμή εκείνη ήταν ασυμπτωματικός), οι οποίες ενδείξεις θα δικαιολογούσαν την πραγματοποίηση περαιτέρω εξειδικευμένων εξετάσεων για τη διαπίστωση της κατάστασης της υγείας του ενάγοντος. Επομένως, ο σχετικός αγωγικός ισχυρισμός περί παραβίασης, εκ μέρους της δεύτερης εναγομένης των διατάξεων των άρθρων 3 και 4 της με αριθμό 73 Διεθνούς Συμβάσεως του 1946 "περί ιατρικής εξετάσεως των ναυτικών", η οποία κυρώθηκε με το ν. 1131/1981 (ΦΕΚ Α' 39/1981) είναι αβάσιμος, με συνέπεια η δεύτερη εναγομένη να μην βαρύνεται με την όποια υπαιτιότητα, ως προς την γένεση ή την εκδήλωση της πάθησης του ενάγοντος, αλλά ούτε και με το χειρισμό του ζητήματος της ήδη υπάρχουσας ασθενείας του (καρκίνος του πνεύμονα) και την ενδεδειγμένη ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, οπότε η κυρία βάση της αγωγής (εξ αδικοπραξίας), θα πρέπει να απορριφθεί. Δέχθηκε ακόμη το Εφετείο ότι ο ενάγων αντιμετώπιζε πράγματι προβλήματα στην αυχενική χώρα, σύμφωνα με τις σχετικές γνωματεύσεις των ιατρών του νοσοκομείου "Ερρίκος Ντυνάν". Η ύπαρξη, όμως, της ανωτέρω αυχενικής πάθησης δεν αναιρούσε τη δυνατότητα ιατρικής διάγνωσης από τους ιατρούς περί ύπαρξης καρκίνου του πνεύμονα, ενόψει των έντονων πόνων στο στήθος, που αντιμετώπιζε, καθόλη τη διάρκεια της ναυτολόγησής του. Σύμφωνα με τα δεδομένα της ιατρικής επιστήμης, ο επίμονος θωρακικός πόνος είναι ένα σύμπτωμα, που οδηγεί συχνά στη διάγνωση της νόσου. Πέραν δε των ανωτέρω και παρά το γεγονός ότι ο πόνος στο στήθος και στην ωμοπλάτη επέμενε και μετά την πρώτη διάγνωση στο λιμάνι Ponte De Madeira της Βραζιλίας, ο ενάγων υποβλήθηκε σε μαγνητική τομογραφία και ακτινογραφία στην περιοχή του αυχένα, αποκλειστικά, χωρίς όμως να λάβει χώρα εξέταση και στη θωρακική χώρα, μέσω

ακτινογραφίας ή αξονικής/μαγνητικής τομογραφίας θώρακος, με συνέπεια να μην είναι δυνατή η διακρίβωση της νόσου, ενώ θα πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι η πάθηση του καρκίνου του πνεύμονα έχει, σύμφωνα με τα διδάγματα της κοινής πείρας, αλλά και της ιατρικής επιστήμης, εξελικτική πορεία με δυνατότητα μετάστασης, σε διάφορα ζωτικά όργανα του ασθενούς, καθισταμένης αναγκαίας της έγκαιρης διάγνωσης και αντιμετώπισης αυτής, ενώ αποδείχθηκε ότι η κατάσταση της υγείας του ενάγοντος επιδεινώθηκε κατά τη διάρκεια της ναυτολόγησής του στο πλοίο της πρώτης εναγομένης. Η ως άνω επιδείνωση οφείλεται στις αντικειμενικές εγγενείς στο ναυτικό επάγγελμα συνθήκες, αλλά και στην πλημμελή εξέταση του ενάγοντος από τους ιατρούς στα λιμάνια Ponta de Madeira της Βραζιλίας και Dalian της Κίνας, οι οποίοι αρκέστηκαν στην εξέτασή του στην αυχενική χώρα, χωρίς την εξέταση, δι' ακτινογραφίας και αξονικής/μαγνητικής τομογραφίας θώρακος (η οποία θα οδηγούσε στη διάγνωση του καρκίνου του πνεύμονα), διαγιγνώσκοντας μόνο το αυχενικό σύνδρομο, με αποτέλεσμα τη μη σωστή αντιμετώπιση της κατάστασης της υγείας του. Οι συνθήκες αυτές κατέστησαν αδύνατη την έγκαιρη διάγνωση της νόσου, η οποία με την παροχή της προσήκουσας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης (χημειοθεραπείας, ακτινοβολιών κ.λπ.), θα ήταν δυνατόν, ενόψει των σύγχρονων ιατρικών μεθόδων και μέσων, να διαγνωσθεί και να περιορισθεί η εξέλιξή της. Η θέση αυτή επιβεβαιώνεται και από το από 26/11/09 ενημερωτικό σημείωμα του Γενικού Νοσοκομείου Αθηνών "ο Ευαγγελισμός", σύμφωνα με το οποίο, κατά τη διενέργεια σπινθηρογράφηματος οστών, διαπιστώθηκε διήθηση κατά συνέχεια ιστού 1ης πλευράς ΔΕ, πράγμα το οποίο σημαίνει καθυστερημένη διάγνωση και αντιμετώπιση της νόσου, με άκρως δυσμενείς συνέπειες στην περαιτέρω εξέλιξη της υγείας του ασθενούς, αφού στις περιπτώσεις αυτές των καρκινικών διηθήσεων σε ιστούς, οι μεταστάσεις είναι συνεχείς. Κατόπιν αυτών η ασθένεια του ενάγοντος φέρει τη μορφή του βιαίου συμβάντος. Συμβάν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, υπό την έννοια του εξωτερικού αιτίου και μάλιστα ευθέως βιαίου, ως προς τις συνέπειές του στην υγεία του ενάγοντος, ήταν η μη άμεση και αποτελεσματική διάγνωση της ασθένειάς του, η οποία ακριβώς οφείλεται στην ιδιομορφία της εργασιακής σχέσης.

Συνεπώς, εφόσον το υπό την πιο πάνω έννοια βίαιο γεγονός είναι εκείνο που επέφερε την επιδείνωση της ασθένειας του ενάγοντος, εξ αιτίας της οποίας πληρούνται οι όροι του πραγματικού του κανόνα δικαίου του άρθρου 1 του ν. 551/1915 και η νόσος του συνιστά εργατικό ατύχημα, κατά την έννοια του άρθρου αυτού. Με τις παραδοχές αυτές το Εφετείο απέρριψε την έφεση των αναιρεσειόντων κατά της 3517/2011 οριστικής απόφασης του Μονομελούς Πρωτοδικείου Πειραιώς, με την οποία είχε γίνει, κατά ένα μέρος, δεκτή η αγωγή. Κρίνοντας έτσι το Εφετείο παραβίασε τις ως άνω ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 1 του ν. 551/1915, 288, 648 και 652 ΑΚ. διότι, με τις παραδοχές της απόφασης, 1) δεν υφίσταται αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ της εργασίας του παθόντος και της νόσου του, 2) η τελευταία οφείλεται σε απροσδιόριστα και μη εξακριβωμένα ιατρικώς αίτια, προϋπήρχε δε της

ναυτολόγησης, 3) οι αναιρεσιόντες δεν γνώριζαν την ύπαρξή της, 4) μόλις ο εργαζόμενος υπέβαλε το σχετικό αίτημα, οι εναγόμενοι συνήνεσαν δίχως καθυστέρηση, στην πραγματοποίηση ιατρικών εξετάσεων, την υποβολή του σε θεραπευτική αγωγή, την αντικατάσταση και παλιννόστησή του και 5) η κατάσταση της υγείας του ενάγοντος επιδεινώθηκε κατά τη διάρκεια της ναυτολόγησής του στο πλοίο της πρώτης εναγομένης και η ως άνω επιδείνωση οφείλεται στις αντικειμενικές εγγενείς στο ναυτικό επάγγελμα συνθήκες, αλλά και στην πλημμελή εξέταση του ενάγοντος από τους ιατρούς, δεν θεμελιώνεται βίαιο συμβάν και συνεπώς εργατικό ατύχημα, κατά τους όρους των διατάξεων που προαναφέρθηκαν. Επομένως, ο μοναδικός λόγος αναίρεσης, κατά το πρώτο μέρος του από τον αρ. 1 του άρθρου 559 ΚΠολΔ, με τον οποίο προβάλλονται οι σχετικές πλημμέλειες, είναι βάσιμος. Μετά από αυτά, παρεκούσης της έρευνας του ίδιου λόγου, κατά το δεύτερο μέρος του, από τον αρ. 19, πρέπει να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφαση, κατά το παραπάνω μέρος της, που αναφέρεται στην επικουρική βάση της αγωγής, να παραπεμφθεί δε η υπόθεση, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, που θα συγκροτηθεί από δικαστή άλλον από εκείνον που εξέδωσε την άνω απόφαση (άρθρο 580 παρ. 3 ΚΠολΔ, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 65 παρ. 1 Ν. 4139/2013). Οι αναιρεσίβλητοι πρέπει να καταδικαστούν στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιόντων (άρθ. 176 και 183 ΚΠολΔ), όπως ειδικότερα ορίζονται στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αναιρεί τη, με αριθμό, 476/2012 απόφαση του Μονομελούς Εφετείου Πειραιώς, κατά το μέρος της, που αναφέρεται στο σκεπτικό.

Παραπέμπει την υπόθεση, κατά το αναιρούμενο μέρος της, προς περαιτέρω εκδίκαση, στο ίδιο δικαστήριο, συγκροτούμενο από άλλον δικαστή. Και

Καταδικάζει τους αναιρεσίβλητους στα δικαστικά έξοδα των αναιρεσιόντων, τα οποία ορίζει σε δύο χιλιάδες τριακόσια (2.300) ευρώ.

Κρίθηκε και αποφασίσθηκε στην Αθήνα την 1η Απριλίου 2014. Και

Δημοσιεύθηκε στην Αθήνα σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του στις 6 Μαΐου 2014.

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ